

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 3 Staatssecretaris onder vuur

15 maximumscore 1

De staatssecretaris dient het vertrouwen te hebben van een meerderheid van de Kamer. (Bewindslieden mogen/moeten uitgaan van het vertrouwen van een meerderheid van de Tweede Kamer totdat het tegendeel wordt uitgesproken.) De staatssecretaris voelde onvoldoende draagvlak voor zijn persoon in de Tweede Kamer (r. 5-7).

16 maximumscore 3

een juist antwoord bevat:

- een beschrijving van de politieke verhouding tussen de staatssecretaris en zijn ambtenaren volgens een gegeven uit tekst 11 of 12 met behulp van het kernconcept **conflict** 1
- idem met het kernconcept **cultuur** 1
- idem met het kernconcept **gezag** 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Tussen de staatssecretaris en zijn ambtenaren is sprake van een **conflict**, omdat de meningen over het effect van een nieuwe belastingwet / de **doelstellingen van de betrokken actoren met elkaar in botsing zijn**: volgens staatssecretaris Weekers leidt de nieuwe belastingwet tot vereenvoudiging van de communicatie (r. 5-9 van tekst 12) terwijl de ambtenaren kritiek hebben op deze wet. Volgens hen leidt de nieuwe wet o.a. tot onjuist aangifte doen van belastingen (r. 17-19 van tekst 12) 1
- Uit tekst 11 (r. 16-26) kan opgemaakt worden dat er een politieke **culturele** traditie bestaat met betrekking tot de verhouding tussen de bewindspersoon en zijn ambtenaren: ambtenaren zijn loyaal en doen er het zwijgen toe mits er sprake is van wederkerigheid. Deze **normen over hoe met elkaar om te gaan** schijnen door Weekers niet te zijn gerespecteerd 1
- Uit de openlijke afwijzing van de plannen van staatssecretaris Weekers door zijn ambtenaren (r. 1-4 van tekst 12) / uit de gelekte stukken en uit de twijfel aan zijn leidinggevende capaciteiten (r. 30-41 van tekst 11) valt af te leiden dat **de legitimiteit van Weekers' macht door zijn (ondergeschikte) ambtenaren niet langer erkend werd** en hij daarom over hen geen tot weinig **gezag** had 1

Vraag	Antwoord	Scores
17	maximumscore 3	
	een juist antwoord bevat:	
	<ul style="list-style-type: none"> • het noemen van machtsbron ‘het hebben van formele taken in het proces van de politieke besluitvorming’ / ‘de taak beleidsvoorstellen te formuleren’ / ‘de taak om besluiten uit te voeren’, met uitleg waaruit de beïnvloeding blijkt 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • het noemen van machtsbron ‘specialistische kennis’ / ‘deskundigheid’, met uitleg waaruit de beïnvloeding blijkt 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • het noemen van machtsbron ‘anciënniteit’ / ‘ervaring’ / ‘langer in functie dan bewindslieden’, met uitleg waaruit de beïnvloeding blijkt 	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Machtsbron: ambtenaren hebben formele taken. Ambtenaren hebben als taak het voorbereiden/formuleren van beleidsvoorstellen en/of het uitvoeren van beleid/wetten. In de voorbereiding van (wets)voorstellen kunnen ze een zekere sturing aanbrengen 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Machtsbron: ambtenaren hebben specialistische kennis wat hun een kennisvoorsprong geeft op hun minister of staatssecretaris. Ministers en staatssecretarissen doen een beroep op de kennis van hun ambtenaren omdat deze beter zijn ingewerkt in de dossiers 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Machtsbron: ‘anciënniteit’ / ‘ervaring’. Ambtenaren blijven in functie als politieke organen na verkiezingen van samenstelling veranderen. Omdat ambtenaren meestal langer dan een bewindspersoon in functie zijn, zijn ze beter op de hoogte van allerlei procedures, regelingen etc. en hebben ze veel ervaring met besluitvormingsprocessen in het parlement 	1
18	maximumscore 2	
	een juist antwoord bevat:	
	<ul style="list-style-type: none"> • een uitleg van het dilemma van collectieve actie toegepast op het heffen van belastingen 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • een uitleg hoe de overheid dit dilemma oplost 	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Burgers hebben baat bij collectieve goederen, maar zij zijn niet snel bereid daar vrijwillig geld in te investeren uit vrees dat ze meebetalen aan voorzieningen waarvan anderen wel profiteren maar niet aan meebetalen (dilemma van collectieve actie) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Zonder sancties/dwang van de staat zouden deze collectieve goederen niet worden gerealiseerd. De overheid zorgt voor deze dwang/sancties door alle burgers te verplichten belastingen te betalen zodat de gewenste goederen kunnen worden betaald / zodat ‘free riding’-gedrag voorkomen wordt en burgers eerder bereid zijn mee te betalen aan collectieve goederen omdat iedereen op gelijke wijze bijdraagt 	1